

USPOSABLJANJE ZA IZVAJANJE EVAKUACIJE UPORABNIKOV STANOVANJSKIH ENOT V PRIMERU POŽARA

V skladu z 11. členom Pravilnika o požarnem redu v nadaljevanju ponovno predstavljamo osnovne postopke varne evakuacije iz objekta in nevarnosti požara litij-ionskih baterij.

Požar je ena izmed najpogostejših nesreč, ki se lahko zgodi doma, na delovnem mestu ali kjerkoli drugje. Zato moramo biti pozorni, kako zmanjšati možnost za nastanek požara in kako ukrepati v primeru požara. Požar je kemična reakcija, pri kateri se sprošča velika količina toplote in strupenega dima.

Požar litij-ionskih baterij

Najpogostejši vzroki za nastanek požara litij-ionskih baterij so nepravilno polnjenje, mehanske poškodbe baterij, neustrezno shranjevanje, nekakovostni materiali in tehnične okvare.

Zato pri napravah z litij-ionskimi baterijami vedno upoštevajte navodila proizvajalca, ki določajo, kako in na kakšen način se naprave polnijo. Pri polnjenju bodite pozorni, da kabli ali vtikači niso poškodovani in da sama baterija ni poškodovana. Pri menjavi baterij uporabljajte samo originalne dele. Po potrebi naj bodo naprave tudi redno tehnično pregledane.

V stanovanju določite mesto, kjer se bodo naprave polnile, in poskrbite, da v bližini ni gorljivih snovi. Naprav ne polnite na postelji ali sedežni garnituri. Med polnjenjem ne obremenjujte vtičnic. Naprava, polnilnik in polnilna postaja med polnjenjem ne smejo biti pokriti ali založeni, da se lahko odvaja nastala toplota. Polnite jih v času, ko ste v bližini in lahko v primeru požara pravilno reagirate. Naprave polnite samo toliko časa, da se baterija napolni. Ko je baterija polna, je treba postopek polnjenja zaključiti.

Naprave ne polnite v skupnih delih objekta, saj je strogo prepovedano uporabljati skupne vtičnice za ta namen. V primeru požara na skupnem hodniku bi se dim hitro razširil po celotnem stopnišču in tako preprečil varno evakuacijo uporabnikov iz objekta. Zato naprave polnite izključno doma, v času, ko ste pozorni in lahko pravilno reagirate.

Baterij ne odpirajte, ne stiskajte, ne izpostavljajte padcem in jih ne udarjajte, saj mehanske poškodbe lahko povzročijo požar. Poškodovanih baterij ne polnite! Zaradi poškodbe vlažen zrak prodre v notranjost ohišja baterije, kar izzove kemične reakcije in posledično požar. Po padcu baterije preverite njeno stanje. Če ugotovite, da je baterija poškodovana, jo nemudoma odstranite iz naprave (v kolikor je to mogoče).

Baterije naj bodo shranjene tako, da bodo zaščitene pred mehanskimi poškodbami in vremenskimi vplivi. Shranjene naj bodo pri sobni temperaturi. Ne izpostavljajte jih vlagi, visokim ali nizkim temperaturam ali neposredni sončni svetlobi. V njihovi bližini naj ne bodo vnetljive ali gorljive snovi. Hranite jih izven dosega majhnih otrok in domačih živali.

Iztrošene ali nedelujoče naprave z litij-ionskimi baterijami predstavljajo nevaren odpadek. Odložite jih v za to namenske zabojnike ali jih oddajte v zbirno-reciklažne centre. Pred tem kontakte baterij zaščitite z izolirnim trakom.

Gašenje požara litij-ionskih baterij

Ko odkrijete požar, ostanite mirni in ocenite situacijo – napačna reakcija lahko poslabša situacijo!

Če je požar majhen in obvladljiv, napravo z litij-ionsko baterijo oziroma polnilnik izklopite iz električnega omrežja, umaknite gorljive in vnetljive predmete, ki so v bližini, in za gašenje uporabite gasilnik ali priročna gasilna sredstva (vodo, požarno odejo, zemljo, pesek ipd.). Pri gašenju litij-ionskih baterij je pomembno hlajenje, zato napravo, če je mogoče, potopite v vodo. Uporabljajte gasilni aparat na prah (ABC), ki je primeren za vse običajne vrste požarov, ali poseben gasilnik za litij-ionske baterije. **Čeprav ste požar pogasili, obstaja velika nevarnost, da se bo naprava ponovno vžgala.** Zato pokličite gasilce.

Če je velik in neobvladljiv, ne gasite, ampak pričnite z evakuacijo! Požar gasite le, če je še v začetni fazi in gašenje za vas ne predstavlja nevarnosti. Če ocenite, da ga ne boste mogli pogasiti, pokličite na številko 112, z glasnim opozarjanjem opozorite sosede ali sprožite požarni alarm in pričnite z varno evakuacijo.

Če zagori vozilo na električni pogon, ga ugasnite, odstranite elektronski ključ, se umaknite na varno razdaljo, pokličite na številko 112 in poudarite, da gori vozilo na električni pogon, povejte tudi tip vozila. Počakajte do prihoda gasilcev in upoštevajte njihova navodila.

Kako izvesti varno in hitro intervencijo

V kolikor skupni hodnik ni zadimljen, po skupnem stopnišču mirno in zbrano zapuščajte objekt na prosto, ter pomagajte težje gibljivim, da tudi varno zapustijo objekt.

Najboljša evakuacijska pot je običajna pot v stanovanje in iz njega, zato je ZELO POMEMBNO, da ostaja čista in v celoti prehodna. Evakuacijska pot se ne uporablja samo ob požaru, ampak tudi ob potresu, zato nanjo ne odlagajte lastnih predmetov in ne parkirajte koles, skirojev in drugih priročnih vozil, ki bodo v času potresa raztreseni po evakuacijski poti in otežila evakuacijo.

Zavedati se morate, da evakuacija v nočnem času lahko poteka po neosvetljenem hodniku zaradi izpada elektrike. Zato imejte pri izhodu vedno pripravljeno ročno svetilko.

Ko slišite opozorilo na nevarnost, morate vsi nemudoma varno zapustiti objekt. V pritličju objekta evakuacija poteka direktno na prosto, v nadstropju pa po stopnišču do pritličja in skozi glavni vhod na prosto do zbirnega mesta, ki je od objekta oddaljen vsaj 15 metrov. **V primeru evakuacije iz objekta ne uporabljajte dvigala, saj lahko pride do izpada elektrike, jašek dvigala pa deluje kot naravni dimnik!**

Priprava in preizkušanje plana evakuacije ob požaru vam pomagata, da boste ob požaru ukrepali hitro in pravilno, kar vam lahko reši življenje. Zelo pomembno je, da ste s planom evakuacije seznanjeni vsi.

Če je evakuacijska pot blokirana:

- Zberite vse navzoče na sredino prostora, če je mogoče zaprite vrata in počakajte gasilce.
- Z vlažnimi brisačami ali podobno zamašite odprtine na vratih, saj tako preprečite vstop dima v prostor.
- Če se požar ne širi po zunanji strani iz spodnjih prostorov, odprite okno in ostanite ob njem, saj vas bodo tako lažje opazili.
- Če imate v prostoru telefon pokličite številko 112. Če ga nimate, kličite na pomoč, da vas bodo drugi slišali in poklicali številko 112 oziroma bodo obvestili vodjo gašenja in reševanja namesto vas.

Kaj ne smete početi med evakuacijo:

- Ne tecite in ne prerivajte se! S svojim dejanjem ne povzročajte paničnega vedenja.
- ne puščajte odprtih vrat med evakuacijo. Z zapiranjem vrat bomo preprečili hitro širjenje dima in ognja po objektu.
- Ne vračajte se v objekt. Obvestite gasilce, če je kdo ostal v stanovanju, saj ga bodo hitreje in varneje rešili kot vi.
- Ko ste na zbirnem mestu, ga ne zapuščajte, razen v primeru, če vodja intervencije zahteva premik na drugo lokacijo, ki je varnejša.

Ravnanje po požaru:

- Vrnitev na mesto požarišča je možna šele po dovoljenju odgovorne osebe.
- Uporabljene ročne gasilnike se pusti na požarišču, na tleh, tako da se vidi, da so bili uporabljeni in da jih je potrebno ponovno napolniti.
- O požaru mora upravnik ali od njega pooblaščen oseba za požarno varstvo napisati zapisnik in dopolniti evidenčni list o požaru.

Obveščanje in javljanje v primeru požara:

**Center za obveščanje
Policija**

**na tel. št.: 112
na tel. št.: 113**

Ob prijavi požara je potrebno navesti svoje ime in priimek, točen kraj nastanka požara, kaj gori, oziroma podatke o objektu, obsegu požara in nevarnosti za človeška življenja.

Usposabljanje pripravilo
strokovna služba podjetja
Alarm d.o.o.